

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фізичного виховання, здоров'я та
туризму ЗНУ

М.В. Маліков

«28» серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

підготовки бакалаврів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Спорт

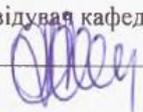
спеціальності 017 Фізична культура і спорт

галузі знань А Освіта/Педагогіка

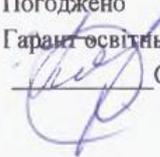
ВИКЛАДАЧ: *Коваленко Юлія Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту*

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри ТМФКіС

Протокол №1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри ТМФКіС

А.П. Конох

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

С.І. Караулова

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): Коваленко Юлія Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

E-mail: Коваленко Юлія Олексіївна visnik_znu@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-18

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, Telegram 0504718905, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: Теорія та методика фізичної культури і спорту, IV корпус, ауд. 303

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу – сформувати компетентності до психологічного супроводу та педагогічного впливу фізичної культури і спорту на особистість.

Дисципліна обумовлена прагненням цілісного осмислення різноманітних науково-практичних знань про фізичну культуру і спорт як багатогранного суспільного явища, яке все в значній мірі визначає фундамент здоров'я нації.

Навчальна дисципліна визначає зміст підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту – учителів фізичної культури, тренерів, інструкторів, керівників спортивних секцій тощо. Програма побудована на засадах особистісно зорієнтованої парадигми освіти, враховуючи специфіку навчання в вищій школі, Концепції Нової української школи, спорту та сучасних реалій розвитку суспільства.

Вивчення дисципліни сприяє розширенню світогляду фахівців, підвищує їх теоретичний рівень, формує практичні навички управління процесом фізичного виховання та навчально-тренувальним процесом у спорті, стимулює самопізнання.

Головне завдання курсу «Психолого-педагогічні основи фізичного виховання та спорту» спрямовано на поглиблене вивчення і засвоєння основ психолого-педагогічних особливостей роботи майбутнього фахівця з подальшою візією та розвитком професійних компетентностей на посадах в галузі фізичної культури і спорту.

Також вивчення курсу сприятиме засвоєнню студентами змісту нормативно-правових актів, законодавчої бази; розкриє особливості системи освіти в Україні та з'ясувати специфіку діяльності вчителя фізичної культури, тренера; розкриє основи дидактики фізичного виховання та шляхи активізації учнів на уроках фізичної культури та під час тренувань; володінню вміннями обґрунтовувати обрані методи та засоби навчання на уроках фізичної культури, в навчально-тренувальному процесі; формуванню практичних умінь і навичок щодо педагогічного спілкування та побудови міжособистісних взаємин у фізичному вихованні та спорті; розвинути особистісні софскіли в процесі роботи зі здобувачами освіти.

Вивчення дисципліни сформує у майбутнього фахівця фізичної культури і спорту уміння вдало застосовувати засоби фізичної культури і спорту в напрямі формування особистості дітей різного віку, а також розширення і поглиблення фонду їх інтелектуальних, рухових вмінь та навичок, формування потреби до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Вивченню даної дисципліни передують опанування таких ОК як ЗП 3 Права і свободи людини і громадянина в Україні, ЗП 5 Вступ до спеціальності, ППС 5 Теорія і методика фізичного виховання, ППС 18 Основи менеджменту та маркетингу у фізичній культурі, а також дисципліна передусє вивченню і щільно пов'язана з такими ОК, як ППС 20 Інноваційні технології у фізичній культурі і спорті, ППОП 2 Сучасні технології в спорті, ППОП 4 Загальна теорія підготовки спортсменів, ППОП 7 Теорія спортивного тренування з основами методик, ППОП 10 Олімпійський та професійний спорт, ППОП 11 Професійна майстерність тренера. Знання з дисципліни є підґрунтям для проходження практики, зокрема ППС 22 Навчальна практика, ППС 23 Навчальна практика, ППС 24 Виробнича практика та для написання курсової роботи з дисциплін «Теорія спортивного тренування з основами методик», «Професійна майстерність тренера» і складання атестаційного екзамену (ПА1).

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120 годин	
Лекційні заняття	30 год.	14 год.
Практичні заняття	16 год.	6 год.
Самостійна робота	74 год.	130 год.
Консультації	<p><i>особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 303; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю</i></p> <p><i>Запис на консультації: visnik_znu@ukr.net</i></p>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13423		

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/Результати навчання	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>Компетентності: ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. СК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом. СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.</p> <p>Результати навчання: РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. РН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини. РН 18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція), наочні (презентація, демонстрування, ілюстрації); практичні методи (вправи; практичні завдання, творчо-пошукові завдання).</p> <p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод проблемного викладу матеріалу; пізнавальні дискусії; мозковий штурм, метод заохочення до групової творчої діяльності.</p> <p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система. (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності, обговорення дискусійних питань, тематичні повідомлення, усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових модулів, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі. Підсумковий семестровий контроль – залік (у формі тестових завдань, написання та публічний захист ессе).</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності.

Загальнонаукова характеристика психології фізичної культури та спортивної діяльності. Визначення предмету психології фізичної культури та спортивної діяльності. Педагогічна спрямованість психології фізичного виховання. Педагогіка як наука. Педагогічний аспект фізичного виховання. Категорії педагогіки: «освіта», «навчання», «виховання», «освітній процес». Поняття «фізичне виховання», «фізична культура», «спорт». Педагогіка фізичної культури як складової загальної педагогіки.

Змістовий модуль 2. Сучасна фізкультурна освіта в Україні.

Основні тенденції розвитку освіти в Україні. Цілі та зміст освіти. Реформування освіти Концепція «Нова українська школа». Формування у здобувачів освіти компетентностей. Ступеневість освіти. Компетентнісний підхід, поняття «компетентність», «компетенція» школярів. Законодавча база розвитку фізичної культури. Рівні і ступені освіти. Законодавство України про розвиток фізичної культури і спорту. Soft skills сучасних педагогів і майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту.

Змістовий модуль 3. Учні як об'єкт діяльності тренера і суб'єкти пізнання.

Психолого-педагогічний портрет дітей Нового покоління. Кліпове мислення як феномен сучасності. Поведінкові особливості дітей нового покоління. Вікові періоди життя людини. Особливості використання різних видів уваги на уроці фізичної культури. Властивості уваги і їх прояв при виконанні фізичних вправ. Вікові особливості уваги школярів. Сприймання в навчальній діяльності учнів. Види сприймання. Властивості сприймання та їх врахування в процесі фізичного виховання учнів. Організація ефективного сприймання навчального матеріалу. Мислення в навчальній діяльності учнів. Тактичне мислення. Пам'ять в навчальній діяльності учнів. Закріплення в пам'яті навчального матеріалу. Кліпове мислення.

Змістовий модуль 4. Урок, тренування як навчально-виховний проєкт.

Характеристика фізкультурної освітньої галузі. Формування колективу і виховання в ньому учнів на заняттях фізичною культурою і спортом. Розвиток самостійності і формування активної життєвої позиції учнів у процесі занять фізичною культурою і спортом. Виховання в учнів прагнення до самовдосконалення в процесі занять фізичною культурою і спортом. Методичні особливості. Методика рухових задачок. Мотиваційні основи занять фізичною культурою і спортом у школярів різного віку. Прагнення до дорослості, до самоствердження, їх вплив на ставлення підлітків до занять фізичною культурою і спортом. Психологічні чинники зниження інтересу до занять фізичною культурою і спортом у старшокласників. Врахування особливостей мотивації до занять до занять фізичною культурою і спортом школярів різного віку. Джерело інтересу до сучасних видів оздоровчої фізичної культури і спорту (аеробіка, шейпінг, китайська оздоровча гімнастика). Почуття фізичної компетентності як мотивуючий фактор.

Змістовий модуль 5. Психологічна характеристика діяльності і особистості сучасного вчителя фізичної культури.

Функції педагогічної діяльності учителя фізичної культури. Умови й особливості педагогічної діяльності учителя фізичної культури. Авторитет учителя фізичної культури і його компоненти. Професіограма учителя фізичної культури. Основні причини професійного стомлення. Особливості захворювань учителів фізичної культури. Психологічна характеристика діяльності і особистості учителя фізичної культури. Діяльність учителя фізичної культури. Психологічні основи професійної майстерності учителя фізичної культури. Стилі діяльності і керівництва учителя фізичної культури.

Змістовий модуль 6. Педагогічні та психологічні аспекти спортивної діяльності.

Дидактичні основи ефективності тренувального процесу. Поняття «тренувальний процес». Якість тренувального процесу. Типові помилки тренера, що знижують активність у процесі тренувань. Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності. Формування колективу, його вплив на становлення особистості. Поняття колективу, його види. Діалектика та чинники розвитку колективу. Виховання підлітків в процесі занять фізичною культурою. Вплив спорту на всебічний розвиток людини. Вплив спорту на формування національно-патріотичних та моральних якостей. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток. Мотивація підлітків до занять фізичною культурою і спортом. Спортивна психологія. Поняття «спортивна психологія», психологічні труднощі у спорті, спрямованість тренінгів у спорті, психологічна підготовка у спорті, роль спортивного психолога. Педагогічна майстерність тренера.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Психолого-педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності	4	2	<i>1 раз на тиждень</i>
2	Діти нового покоління	4	2	1 раз на тиждень
3	Учні як об'єкт діяльності вчителя фізичної культури, тренера і суб'єкт пізнання	4	2	1 раз на тиждень
4.	Освітня галузь «Фізична культура» в закладах загальної середньої освіти. Галузеві стандарти. Секційні заняття з різних видів спорту	4		1 раз на тиждень
5.	Функції педагогічної діяльності учителя фізичної культури, тренера.	4	2	1 раз на тиждень
6.	Загальні основи педагогіки та психології спорту.	4	2	1 раз на тиждень
	Мотивація спортсмена (способи формування та підтримки).	4		1 раз на тиждень
	Міжособистісні відносини в спорті (батьки – спортсмен, тренер-спортсмен, тренер-батьки, спортсмен-спортсмен). Якості особистостей великого спорту. Колесо психологічного балансу спортсмена.	2		1 раз на тиждень
Разом		30	10	

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
	Педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності.	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
2.	Нова фізична культура. Спорт у шкільну освіту	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
3	Кліпове мислення, особливості.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
4.	Урок як освітньо-виховний проєкт. Нові модулі фізичної культури: особливості викладання в НУШ. Методика викладання уроку з фізичної культури відповідно вимог НУШ.	2	2	<i>1 раз на 2 тижні</i>
5.	Умови й особливості педагогічної діяльності. Формування Soft skills	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
6	Педагогічна майстерність тренера	4		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Разом		16	6	

7. Самостійна робота

№ змістов ого модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності	6	10
	Педагогічний аспект фізичної культури та спортивної діяльності.	6	10
2	Сучасна фізкультурна освіта в Україні. НУШ.	5	9
3	Виникнення «теорії поколінь». Характерні риси нового покоління.	6	10
	Кліпове мислення, особливості.	5	10
	Спорт у шкільну освіту. Освітня галузь «Фізична культура» в закладах загальної середньої освіти. Галузеві стандарти.	5	8
5	Функції педагогічної діяльності учителя фізичної культури. Soft skills	5	8
4.	Нові модулі фізичної культури: особливості викладання в НУШ з різних видів спорту	5	10
6	Загальні основи педагогіки та психології спорту.	5	10
	Мотивація спортсмена (способи формування та підтримки).	5	10
	Педагогічна майстерність тренера	5	8
	Міжособистісні відносини в спорті (батьки – спортсмен, тренер-спортсмен, тренер-батьки, спортсмен-спортсмен).	5	9
	Якості особистостей великого спорту.	6	10
	Колесо психологічного балансу спортсмена.	5	8
Разом		74	130

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№	Види поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Практичні завдання (система СЕЗН ЗНУ)	Виконання письмового завдання, захист на практичному занятті (система СЕЗН ЗНУ)	9 завдань по 2 бали за кожне	18
2	Практичне завдання до лекції (система СЕЗН ЗНУ)	Система СЕЗН ЗНУ	8 завдань по 2 бали за два модулі	16
3	Тестування з матеріалу за 2 модулі	Система СЕЗН ЗНУ	Один раз у 2 модулі	8
4	Самостійні завдання (система СЕЗН ЗНУ)	Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях. Система СЕЗН ЗНУ	9 завдань по 2 бали за кожне	18
Усього за змістові модулі	4			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Залік	Тестування в СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки: в СЕЗН ЗНУ	25 тестових питань (відповідь на запитання) по 1 балу	20
ІДЗ	Презентація обраної теми	Тематика подана в СЕЗН ЗНУ, обрати одну з представлених	Змістовність, публічний захист проєкту на практичному заняття	20
Усього балів				40

Аргументативне есе (Standard Argumentative Essay) складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору, структурованих за принципом SEXI (Statement-Explanation-Example-Importance/Impact).

висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з

вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до етосу (спільних цінностей, поглядів, знань) та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаних текстів, правильно обрати інтонацію спілкування з читачем. Детальні вимоги та практичні рекомендації до написання аргументативного есе див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13423>

Захист групового творчого проекту або індивідуального дослідницького завдання (max 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ). Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13423>
Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13423>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Коваленко Ю. О., Омеляненко Г. А. Психолого-педагогічні основи фізичної культури і спорту : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання», «Спорт» , «Фітнес і рекреація». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 108 с.

2. Психолого-педагогічні основи фізичного виховання в освіті: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» / В. Л. Хіміч, І. М. Квасниця, Н. В. Демченко. Хмельницький : ХНУ, 2023. 58 с.

3. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретикопрактичний супровід до самостійної роботи студентів : навч. посіб. Ужгород : УжНУ «Говерла»,

2020. 104 с.

5. Вовчанська В. В. Професійна майстерність учителя фізичної культури. Тернопіль : ТНПУ, 2014. 226 с.

6. Максимчук І. А. Основні знання і уміння фахівця галузі фізичної культури. Київ : Планер, 2011. 534 с.

7. Іваній І. В., Сергієнко В. М. Психологія фізичного виховання та спорту : навч.-метод. посіб. Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. 204 с.

Додаткова:

1. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний поради́ник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023-2024 навчального року : методичні рекомендації / за заг. ред. Олега Топузова, Тетяни Засекіної : Ін-т педагогіки НАПН України. Київ : Педагогічна думка, 2023. 192 с.

2. Остополець І. Ю., Лисенко Л. Л. Психологія фізичного виховання : навчальний посібник з курсу. Слов'янськ : ДДПУ. 2015. 102 с.

3. Аксьонова О. До оновлення методики фізичного виховання в системі «ДНЗ – ШКОЛА» // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Серія : Педагогіка. 2010. Вип. XXXV. С. 92–98.

4. Аксьонова О. П. Інноваційні підходи до формування нового педагогічного мислення сучасного педагога освітньої галузі «Здоров'я та фізична культура» / Педагогіка здоров'я : збірник наукових праць У Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 170-річчю з дня народження І. І. Мечникова / за заг. ред. акад. І. Ф. Прокопенка. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2015. 724 с.

5. Висоцький В. Л., Терьошкіна Т. І., Юшков О. М. Фізкультура. Педагогіка спільного успіху. Київ : шкільний світ, 2009. 211 с.

6. Гура Т. Є. Нова українська школа у базовій середній освіті: впевнені кроки Запорізької області : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : КЗ «ЗОППО» ЗОР. Запоріжжя : ЗОППО, 2022. 303 с.

7. Метод рухових задачок у школі розумного руху : навч.-метод. посіб. / Упор. О. П. Аксьонова. Запоріжжя : КЗ ХННРБЦ ЗОР, 2013. 96 с.

8. Розвиток «рухового інтелекту» дітей на заняттях з фізичної культури : навч.-метод. розробка / За ред. О. Аксьонової, Н. Денисенко, С. Циба. Запоріжжя, 2009. 116 с.

9. Методичні знахідки творчо працюючих учителів з предметів «Фізична культура» та «Захист Вітчизни» (з досвіду роботи вчителів) [збірник] / укладачі: М. Г. Коробов; О. М. Домалевська; В. А. Блохін. Кропивницький : КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 80 с.

10. Качан О. А., Пристинський В. М., Коломоєць Г. А., Онішкевич О.М. Цікава фізкультура в закладах загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. Слов'янськ : ДДПУ, 2022. 163 с.

11. Підвищення рухової активності учнів 5-11 класів на уроках фізичної культури засобами інноваційних варіативних модулів навчальної програми: (з досвіду роботи) [Збірник] / упорядники: В. Блохін, М. Коробов. Кропивницький : КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 80 с.

12. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2007. 273 с.

13. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами та

доповненнями).

14. Москаленко Н. В., Борисова Ю. Ю., Сидорчук Т. В., Лядська О. Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч.-метод. посіб. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 127 с.

Інформаційні джерела:

1. Блог ЛІДЕР. URL : <http://mofizkult-zp.blogspot.com>
2. Матеріали обласного етапу Всеукраїнського конкурсу на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок з елементами футболу / http://kfkis-zp.blogspot.com/p/blog-page_16.html
3. Державний стандарт початкової освіти / затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87.
4. Аксьонова О. Освітня галузь «Фізична культура». URL : <https://bit.ly/43HbEFg>
5. Виклики нової фізичної культури: як їх долають вчителі. *Освіта*. URL : <https://osvita.ua/school/87940/>.
6. Головіна О. Фітнес, фрізбі та флорбол. Як покращити уроки фізкультури. *Нова українська школа*. URL : <https://bit.ly/40itNGe>.
7. Концепція Нової української школи. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf>
8. Навчальні програми з фізичної культури. URL : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs
9. Наказ Міністерства освіти і науки України, 2009 № 518/674. Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09#Text>.
10. Наказ МОН України № 486 від 21.07.2003 р. «Про систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0903-03>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року. 2020. №1089. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п>.
12. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету (зі змінами) від 28.01.2020 URL : https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_praktichnu_p_dgotovku_zdobuvach__v_vischoyi_osv__ti_znu.pdf.
13. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.22.08.2022.pdf>.
13. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Fiz.kult.2023/Fiz.kult.7-9.kl.Vazhenkov.ta.in.24.08.2023.pdf>
14. Матеріали обласного етапу Всеукраїнського конкурсу на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок з елементами футболу / http://kfkis-zp.blogspot.com/p/blog-page_16.html

15. Нова фізична культура для НУШ: як змінюються уроки. URL : https://osvita.ua/school/83843/#google_vignette
16. Сторінка на сайті Державної наукової установи «Освітня галузь «Фізична культура»: поради, документи, досвід роботи». URL : <https://imzo.gov.ua/osvitnia-haluzfizyczna-kul-tura-porady-dokumenty-dosvid-roboty/>.
17. Telegram канал з оперативною інформацією про освітні та інші події для вчителів. URL : https://t.me/ua_active_edu
18. YouTube канал UA_active з відео всеукраїнських семінарів та вебінарів марафону освітніх практик для вчителів і фахівців фізичної культури. URL : https://www.youtube.com/channel/UC_0dwzYz4CZdsP_UCkzd2nA
19. Мірошнікова А. Як зміняться уроки фізкультури в школі. *Освіторя*. URL : <https://bit.ly/3KLdKee>.
20. Фізкультура для покоління Z: як зробити уроки цікавими. Українська правда. URL : <https://bit.ly/3Hc95Vt>.
21. Розваги та задоволення як головні елементи уроків. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=0E5ugerofZ4>
22. Урок чи освітній проект. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=NNKXOe0Z7So>
23. Прийма І. В. Кліпове мислення. Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. студ. і аспірантів, 14–15 квітня 2021 р. 2021. С. 645–646. URL : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/62575/1/Pryima_Klipove_2021.pdf

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування усіх занять є обов'язковим.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється до завершення курсу.

Політика академічної доброчесності

Наукова комунікація посідає важливе місце у сучасному науковому та освітньому процесі. Важливо, щоб ця комунікація відбувалась на засадах академічної доброчесності, що ґрунтуються на повазі до колег науковців. Проте, не завжди в академічному середовищі можна спостерігати дотримання вимог академічної етики. Одним із сучасних напрямів боротьби з академічним плагіатом є його виявлення і констатація за допомогою комп'ютерних програм. На сьогоднішній день існує ряд програмних засобів, які допоможуть встановити відсоток унікальності тексту https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_3_12_red3.pdf

Онлайн-платформи та програми для перевірки тексту на плагіат <https://osvita.ua/vnz/76907/>

Визнання результатів неформальної освіти

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Види неформальної освіти:

професійні курси/тренінги – це тренінги та або/семінари з підвищення кваліфікації та/або здобуття нових навичок;

громадська освіта – проекти, які направлені на широкі верстви населення, виконувати свою роль як активних громадян, задля формування знань та навичок, необхідних для участі у громадському середовищі та включає в себе неформальні соціальні інститути (громади, бібліотеки, громадські організації, ЗМІ тощо);

онлайн-освіта – це інтернет-курс з інтерактивною участю та відкритим доступом через мережу інтернет як здобувачів, так і спікерів;

професійне навчання/стажування – навчання безпосередньо на робочому місці під керівництвом відповідальної особи після теоретичної підготовки або одночасно з нею з метою практичного оволодіння спеціальністю, адаптації на робочому місці та інше;

мотиваційні лекції – навчання, яке базується на представленні кращих практик та досягнень спікера, дискусіях щодо практичного застосування набутих навичок.

Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

У випадку визнання результатів навчання здобувачу зараховується певна кількість балів відповідно до оцінювання відповідного змістового модуля.

Загальний обсяг балів, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального навчання не може перевищувати 25% балів поточного контрольного оцінювання.

Здобувач вищої освіти не може бути звільнений від атестації за підсумками визнання результатів неформального навчання.

Визнання та перезарахування результатів неформального навчання, проводять за заявою здобувача вищої освіти та наявності підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо) на ім'я декана факультету. У випадку подання зазначених вище документів іноземною мовою (як таких, що видані за межами України) заявник подає їх переклад.

Заява повинна містити:

прізвище, ім'я, по батькові;

опис результатів неформального навчання, щодо визнання яких подається заява;

інформацію про суб'єкт, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувалися відповідні результати навчання; інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувалися результати неформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);

перелік додаткових документів для підтвердження інформації про неформальне навчання (за наявності).

У процесі визнання результатів неформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

Прийняття рішення про визнання результатів неформального навчання заявника здійснюється комісією випускової кафедри за підсумками оцінювання задекларованих результатів навчання.

Комунікація викладача зі студентами здійснюється під час проведення навчальних занять і поточних та екзаменаційних консультацій, а також через засоби: електронна пошта, Moodle, та месенджери у робочі часи. Викладач відповідає відповідно до графіку навчального процесу.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення

визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: Гаряча лінія: Тел.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua> Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>